

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. toukokuuta 2023
(OR. en)

9254/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0139(NLE)

ENV 484
MAR 74

EHDOTUS

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	10. toukokuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 236 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojelualueen (NACES-merisuojelualueen) rajaamista koskevan päätöksen ja sen hallinnointia koskevan suosituksen muuttamiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 236 final.

Liite: COM(2023) 236 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.5.2023
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen (NACES-merisuojealueen) rajaamista koskevan päätöksen ja sen hallinnointia koskevan suosituksen muuttamiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelukomissiossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun kyseisen suojelukomission on määrä tehdä päätös, jolla muutetaan Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen (NACES- merisuojealueen) perustamista koskevaa päätöstä 2021/01 sen soveltamisalan laajentamisesta, ja antaa suositus, jolla muutetaan suositusta 2021/01 NACES-merisuojealueen hallinnoinnista, Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelusta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä 'OSPAR-yleissopimus', puitteissa.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. OSPAR-yleissopimus

OSPAR-yleissopimuksen tavoitteena on suojella Koillis-Atlantin merialuetta ihmisen toiminnan haitallisilta vaikutuksilta, jotta voidaan suojella ihmisten terveyttä ja meriekosysteemejä sekä mahdollisuuksien mukaan palauttaa ennalleen merialueet, joihin on kohdistunut haitallisia vaikutuksia. Sopimuspuolia on 16: Belgia, Tanska, EU¹, Suomi, Ranska, Saksa, Islanti, Irlanti, Alankomaat, Norja, Portugali, Espanja, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta, Luxemburg ja Sveitsi. Yleissopimus oli avoinna allekirjoittamista varten Oslon ja Pariisin komission ministerikokouksessa Pariisissa 22. syyskuuta 1992, ja se tuli voimaan 25. maaliskuuta 1998.

2.2. OSPAR-komissio

Yleissopimuksen 10 artiklan mukaisesti perustettu OSPAR-komissio koostuu kunkin sopimuspuolen edustajista. Se kokoontuu säännöllisin väliajoin ja milloin tahansa muulloinkin erityisten olosuhteiden vuoksi. Sen tehtävänä on valvoa yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja seurata merialueen tilaa, toteutettavien toimenpiteiden tehokkuutta ja painopisteitä sekä mahdollisten lisätoimenpiteiden tai erityyppisten toimien tarvetta.

Yleissopimuksen 20 artiklan mukaan kullakin sopimuspuolella on yksi ääni komissiossa. EU:lla on oikeus äänimäärään, joka vastaa niiden EU-jäsenvaltioiden lukumäärää, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia. EU ei käytä äänioikeuttaan, kun sen jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

Yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaan komissio hyväksyy yleissopimuksen muutokset sopimuspuolten yksimielisellä päätöksellä.

2.3. OSPAR-komission suunnitellut säädökset

OSPAR-komissio hyväksyi 24. vuosikokouksensa ministeriosuudessa 1. lokakuuta 2021 OSPAR-päätöksen 2021/01 Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen (NACES- merisuojealueen) perustamisesta ja suosituksen 2021/01 sen hallinnoinnista. Samalla päätettiin myös, että merisuojealueen soveltamisalaa olisi tarkistettava tulevaisuudessa sen laajentamiseksi. OSPAR-ohjelmassa vuonna 2022 käynnistetyn uudelleentarkasteluprosessin perusteella ehdotetaan nyt merisuojealueen soveltamisalan laajentamista, jotta voidaan tehostaa suojelua sisällyttämällä sen piiriin uusia lajeja ja luontotyypppejä sekä merenpohjaa ja sen sisustaa.

¹ Neuvoston päätös 98/249/EY, tehty 7 päivänä lokakuuta 1997, Koillis-Atlantin meriympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen tekemisestä (EYVL L 104, 3.4.1998, s. 1).

OSPARissa viimeistellään parhaillaan päätöstä päätöksen 2021/01 muuttamisesta, jäljempänä 'suunniteltu päätös', ja suositusta suosituksen 2021/01 muuttamisesta, jäljempänä 'suunniteltu suositus', yhdessä 'suunnitellut säädökset'.

Ainoa merkittävä muutos suunnitelluissa säädöksissä on merellisen suojelualueen soveltamisalan ja tavoitteiden laajentaminen (voimassa olevan OSPAR-päätöksen ja -suosituksen piiriin jo kuuluvien) merilintujen ja merenpohjan yläpuolisten vesien ekosysteemien suojelun ulkopuolelle. Laajennuksella pyritään säilyttämään ja tarvittaessa ennallistamaan merilintujen populaatioiden lisäksi laajemmin myös meriluonnon monimuotoisuutta ja eri ekosysteemien eheyttä sekä niiden toimintoja ja prosesseja merisuojelualueen puitteissa.

Päätöksellä laajennetaan olemassa olevan NACES-merisuojelualueen soveltamisalaa ja ilmoitetaan sen rajojen maantieteelliset koordinaatit (leveys- ja pituusasteet). NACES-merisuojelualueen hallinnointia koskevalla OSPAR-suosituksella 2021/01 pyritään ohjaamaan OSPAR-yleissopimuksen sopimuspuolia hyväksymään toimenpiteitä, joilla suojellaan ja tarvittaessa ennallistetaan merilintupopulaatioita, meriluonnon monimuotoisuutta, eri ekosysteemien eheyttä ja niiden toimintoja ja prosesseja merisuojelualueella, tämän suosituksen liitteessä asetettujen yleisten ja erityisten suojelutavoitteiden mukaisesti.

Asiaa tukevat tieteelliset analyysit esitetään kattavassa asiakirjassa, joka julkaistaan OSPAR-verkkosivustolla². NACES-merisuojelualue on laajin merisuojelualue OSPAR-verkostossa ja se kattaa miltei 600 000² (eli Ranskan kokoisen alueen). Se on kahdeksas yhteisesti nimetty merialue kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisella alueella OSPAR-merialueella.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tarve suojella meriluonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemeitä, myös kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla, on toistuvasti tunnustettu. Lokakuussa 2020 annetuissa vuoteen 2030 ulottuvaa EU:n biodiversiteettistrategiaa koskevissa neuvoston päätelmissä suhtaudutaan myönteisesti tavoitteeseen, jonka mukaan suojelun piirissä on vähintään 30 prosenttia unionin merialueista, joista vähintään kolmasosan tulisi kuulua tiukan suojelun piiriin. Päätelmissä myös painotettiin, että jäsenvaltioiden on saavutettava tämä tavoite yhteisesti, ja katsottiin, että on kiireellisesti tehostettava toimia kaikkien suojelualueiden tuloksellisen hoidon varmistamiseksi, määriteltävä selkeät suojelutavoitteet ja -toimenpiteet sekä seurattava ja vahvistettava niitä asianmukaisesti. Lisäksi päätelmissä korostettiin, että on tärkeää pyrkiä synergiaan ja oheishyötyihin OSPAR-yleissopimuksen kaltaisten luonnon monimuotoisuutta koskevien monenvälisten ympäristösopimusten välillä sekä sisällyttää luonnon monimuotoisuutta koskevat näkökohdat ja tavoitteet asiaankuuluviin kansainvälisiin ja alueellisiin prosesseihin. Tässä yhteydessä päätelmissä vahvistettiin EU:n tukevan sitä, että vuonna 2021 tehtäisiin kunnianhimoinen oikeudellisesti sitova kansainvälinen sopimus, joka koskee merten luonnon monimuotoisuutta kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) mukaisesti.

Joulukuussa 2022 biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (CBD) sopimuspuolten 15. konferenssissa hyväksyttiin Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen biodiversiteettikehys. Sen tavoitteen 3 mukaan varmistetaan ja mahdollistetaan se, että vuoteen 2030 mennessä vähintään 30 prosenttia maa- ja sisävesialueista sekä rannikko- ja merialueista, erityisesti luonnon monimuotoisuuden sekä ekosysteemitointojen ja -

² Viimeisin saatavilla oleva versio osoitteessa:

[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf\(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf)

palvelujen kannalta erityisen tärkeistä alueista, tosiasiallisesti säilytetään ja hoidetaan ekologisesti edustavilla, hyvin toisiinsa liitetyillä ja oikeudenmukaisesti hallinnoiduilla suojelualueiden järjestelmillä ja muilla tehokkailla aluekohtaisilla suojelutoimenpiteillä. EU ja kaikki sen jäsenvaltiot ovat biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolia.

On tarpeen vahvistaa OSPAR-komission 26.–30. kesäkuuta 2023 pidettävässä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta, koska suunniteltu päätös on oikeudellisesti sitova. Vaikka suunniteltu suositus ei olisi oikeudellisesti sitova, ehdotetaan, että unionin kanta kattaa molemmat ”suunnitellut säädökset”, koska ne liittyvät läheisesti toisiinsa ja ne on tarkoitus hyväksyä yhdessä. Koska suunnitellut säädökset helpottavat EU:n kansainvälisten sitoumusten ja tavoitteiden täytäntöönpanoa ja parantavat ympäristönsuojelua, ehdotetaan, että unioni tukee suunnitellun päätöksen ja suunnitellun suosituksen hyväksymistä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään, että ”*neuvosto tekee komission tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksesta päätöksen [...] sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia’ käsittää myös sellaiset säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

OSPAR-komissio on sopimuksella eli OSPAR-yleissopimuksella perustettu elin.

Päätös, joka OSPAR-komission on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia, koska kaikki OSPAR-päätökset sitovat oikeudellisesti sopimuspuolia OSPAR-yleissopimuksen (13 artiklan 2 kohdan) mukaisesti. Vaikka suositukset eivät ole oikeudellisesti sitovia, tässä tapauksessa NACES-merisuojelualue liittyy läheisesti alueen rajaamista koskevaan OSPAR-päätökseen. Sen vuoksi on asianmukaista, että sama päätös unionin kannasta kattaa molemmat.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta OSPAR-yleissopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristön suojeluun.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen (NACES-merisuojealueen) rajaamista koskevan päätöksen ja sen hallinnointia koskevan suosituksen muuttamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koskeva yleissopimus³, jäljempänä 'OSPAR-yleissopimus', jonka sopimuspuoli unioni on, tuli voimaan 25 päivänä maaliskuuta 1998.
- (2) Yleissopimuksen 10 artiklan 3 kohdan mukaan yleissopimuksen 10 artiklan 1 kohdalla perustettu komissio, jäljempänä 'OSPAR-komissio', voi hyväksyä päätöksiä ja suosituksia yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti.
- (3) OSPAR-komissio hyväksyi 24. vuosikokouksensa ministeriosuudessa 1 päivänä lokakuuta 2021 OSPAR-päätöksen 2021/01 Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen perustamisesta ja suosituksen 2021/01 sen hallinnoinnista⁴. Samalla päätettiin myös, että merisuojealueen soveltamisalaa olisi tarkistettava sen laajentamiseksi.
- (4) Tarkistus tehtiin ja sen perusteella OSPAR-komissio laati suunnitellun päätöksen, jolla muutetaan OSPAR-päätöstä 2021/01 Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen (NACES- merisuojealueen) perustamisesta, sekä suunnitellun suosituksen, jolla muutetaan OSPAR-suositusta 2021/01 kyseisen alueen hallinnoinnista. OSPAR-komission on määrä hyväksyä suunniteltu päätös ja suunniteltu suositus 26. sääntömääräisessä istunnossaan/kokouksessaan 26 päivänä kesäkuuta 2023.
- (5) Suunnitellulla OSPAR-komission päätöksellä laajennetaan olemassa olevan NACES-merisuojealueen soveltamisalaa ja ilmoitetaan sen rajojen maantieteelliset koordinaatit (leveys- ja pituusasteet).

³ EYVL L 104, 3.4.1998, s. 2.

⁴ Unionin kanta sisältyi neuvoston päätökseen (EU) 2021/1796, annettu 28 päivänä syyskuuta 2021, Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koskevalla yleissopimuksella perustetussa komissiossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen (NACES-merisuojealueen) vahvistamista koskevaan päätökseen ja NACES-merisuojealueen hallinnointia koskevaan suositukseen (EUVL L 361, 12.10.2021, s.46).

- (6) OSPAR-komission suunnitellulla suosituksella pyritään ohjaamaan sopimuspuolia toteuttamaan toimia ja hyväksymään toimenpiteitä, joilla saavutetaan tarkistettut suojelutavoitteet suunnitellun päätöksen laajennetun soveltamisalan mukaisesti, kuten suosituksen liitteessä esitetään.
- (7) OSPAR-komission suunnitellut säädökset liittyvät läheisesti toisiinsa ja sen vuoksi on asianmukaista, että sama unionin kanta kattaa ne molemmat.
- (8) On aiheellista vahvistaa OSPAR-komissiossa unionin puolesta otettava kanta, koska OSPAR-komissiossa tehtävä päätös on unionia sitova,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

OSPAR-komission 26. istunnossa/kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on tukea sellaisen päätöksen hyväksymistä, jolla muutetaan Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen perustamisesta annettua päätöstä 2021/01 ja laajennetaan suojelun soveltamisalaa, ja tukea sellaisen suosituksen hyväksymistä, jolla muutetaan Pohjois-Atlantin virran ja Evlanov Seamountin merisuojealueen hallinnoinnista annettua suositusta 2021/01 ja laajennetaan sen suojelutavoitteita.

2 artikla

Unionin edustajat voivat jäsenvaltioita kuullen sopia 1 artiklassa tarkoitetun kannan tarkentamisesta OSPAR-komission 26. kokouksessa tapahtuvan kehityksen valossa paikalla järjestettävien koordinoitkokousten aikana ilman uutta neuvoston päätöstä.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*